

การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้

นางสาว นิภา วัฒนเวทิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-567-248-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013700

I15977389

๒

A SURVEY OF THE VOCATIONAL INTERESTS OF MATHAYOM SUKSA THREE
AND MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS FOR THE ACADEMIC
YEAR 1984 IN SOUTHERN REGION

Miss Nipa Vattanavakin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

ISBN 974-567-248-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้

โดย

นางสาว นิภา วัฒนเวคิน

ภาควิชา

จิตวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรานัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณราย ททรัพย์ประภา)

[Signature]อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส)

[Signature]กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัชรีย์ ททรัพย์มี)

[Signature]กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้

ชื่อนิสิต นางสาวนิภา วันธเวทิน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส

ภาควิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นเรียน เพศของนักเรียน อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงาน และความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพที่สนใจ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1195 คน เป็นชาย 563 คน และหญิง 632 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1040 คน เป็นชาย 442 คน และหญิง 598 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะร่วมกันสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว และข้อมูลเกี่ยวกับบิดามารดาของนักเรียน และส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความสนใจในอาชีพของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การคำนวณหาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพต่างๆ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความสนใจในอาชีพอันดับ 1 2 และ 3 ปรากฏว่า นักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด
2. เมื่อพิจารณาตามรายชื่ออาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อาชีพแรกของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ปรากฏว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพ ตำรวจ วิศวกร แพทย์ ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และทหาร ตามลำดับ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพ พยาบาล แพทย์ พนักงานธนาคาร เลขานุการ และครู ตามลำดับ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการฝ่ายปกครอง ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และนักบิน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพ พยาบาล ครู นักธุรกิจ พนักงานธนาคาร และเลขานุการ ตามลำดับ
3. ความสนใจในอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อจำแนกตามอาชีพของบิดา และอาชีพของมารดาปรากฏว่า นักเรียนต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด และความสนใจในอาชีพของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับอาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา ยกเว้นนักเรียนที่บิดาและมารดาประกอบอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ อยู่แล้ว
4. ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา และระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนต่างให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพในอันดับ 1 ในด้านการมีรายได้ค่าตอบแทนสูงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ การได้ทำงานตรงตามความสามารถ ลักษณะงานตรงกันที่ต้องการทำ และเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลความสนใจในอาชีพ ด้านการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การได้ทำงานตรงตามความสามารถ ลักษณะงานตรงกันที่ต้องการทำ การมีรายได้ค่าตอบแทนสูง และเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน ตามลำดับ

6. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ ในอาชีพที่สนใจเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่สนใจเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับปานกลาง และไม่ถูกต้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Survey of the Vocational Interests of Mathayom
 Suksa Three and Mathayom Suksa Six Students for the
 Academic Year 1984 in Southern Region.

Name Miss Nipa Vattanavakin

Thesis Advisor Associated Professor Supapan Kotrajaras

Department Psychology

Academic Year 1986

Abstract

The purpose of this study was to survey the vocational interests of Mathayom Suksa Three and Mathayom Suksa Six students in the Southern Region for the academic year 1984 according to the following variables : class level, sex, fathers'occupation, mothers'occupation, parents'level of education, parents'level of income, students'level of achievement and students'level of proper understanding of job nature, knowledge and capability which required for interested occupations.

The subjects were 1195 Mathayom Suksa Three students (563 Boys 632 Girls) and 1040 Mathayom Suksa Six students (442 Boys 598 Girls), selected by multiple stratified random sampling.

A questionnaire, developed by the researcher and other graduate students, was used for data collection. It consisted of 2 parts, the first part covered personal-data and data on the parents and

the second part was the vocational interests questionnaire.

Data of vocational interests of Mathayom Suksa Three and Mathayom Suksa Six students were analyzed by computing percentages.

Findings Showed that:

1. For both boys and girls in Mathayom Suksa Three and Six, the highest vocational interest choices for the first, the second and the third order of preference are for Professional - Technical occupations.

2. For the first order of preference, five occupations expressed to be the highest vocational interest choices for boys in Mathayom Suksa Three are policemen, engineers, physicians, electronic and electrical-engineering-technicians and the armed forces. Girls in Mathayom Suksa Three prefer nurses, physicians, bankers, secretaries and teachers. Boys in Mathayom Suksa Six prefer armed forces, policemen, governors, farming-workers and pilots. And girls in Mathayom Suksa Six prefer nurses, teachers, businesswomen, bankers and secretaries.

3. With respect to the fathers' and mothers' occupation, the Mathayom Suksa Three and Six students' highest vocational interest choices are for Professional - Technical occupations. Most of the students' vocational interests do not follow the occupations of their parents, except for those students whose parents are already involved with Professional - Technical occupations.

4. With respect to the variables of parents' level of education and level of income and the students' level of academic

achievement, the Mathayom Suksa Three and Six students' highest vocational interest choices are for Professional-Technical occupations.

5. The main reasons given by Mathayom Suksa Three students for their vocational interests are gaining better income, helping others for the benefit of society and country, job relevant to their capability, job nature pertinent to their needs and independent work, respectively.

For the Mathayom Suksa Six students, the main reasons for their vocational interests are helping others for the benefit of society and country, job relevant to their capability, job nature pertinent to their needs, gaining better income and independent work, respectively.

6. For vocational interests in the first order of preference, the subjects show a moderate level of proper understanding of job nature; moderate and false level of knowledge and capability which required for those interested occupations.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.สุภาพรรณ โภตรจรัส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัย รศ.ดร.ชুমพร ยงกิตติกุล และ รศ.วัชรีย์ ทรัพย์มี ผู้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

กราบขอบพระคุณ อาจารย์แนะแนวโรงเรียนสุราษฎร์ธานี โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โรงเรียนพุนพิณพิทยาคม โรงเรียนธีรศรมวิทยา โรงเรียนอินทรพิสัย โรงเรียนวรนารีเฉลิม โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย โรงเรียนสหศาสตร์วิทยาคม โรงเรียนกลับเพชรศึกษา โรงเรียนวชิราวุธ และโรงเรียนแจ้ห่มวิทยา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณธมาธร พันธุ์โพธิ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และการติดต่อประสานงานด้านต่าง ๆ คุณ มนัส ตรงจิตติปัญญา ผู้ช่วยเหลือในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยมิได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้

ท้ายสุดนี้ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ก็คือ ความรัก กำลังใจ และการส่งเสริมด้านการศึกษาจาก พ่อ-แม่ และ พี่สนธิ์ วัธนเวกิน ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว นีภา วัธนเวกิน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล.....	40
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	118
ภาคผนวก.....	124
ประวัติผู้เขียน.....	132

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ชั้นเรียน และแหล่งที่มา.....	35
2. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 2 และ 3 ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6	42
3. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 2 และ 3 ของนักเรียน ชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	44
4. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 2 และ 3 ของนักเรียน ชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	46
5. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ จำแนกตามระดับชั้นเรียนและเพศ	48
6. เหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามหมวดอาชีพต่างๆ	50
7. เหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามหมวดอาชีพต่างๆ	52
8. เหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจในอาชีพหมวด วิชาชีพ วิชาการ	54
9. เหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพที่สนใจมากที่สุด 5 อาชีพ	56
10. เหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชายและหญิง ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพที่สนใจมากที่สุด 5 อาชีพ.....	58
11. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำแนกตามระดับความรู้ ความเข้าใจ ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะ งานที่ทำและความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพ.....	60

ตารางที่

หน้า

12. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 จำแนกตามระดับความรู้ ความเข้าใจ ถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะ
งานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพ..... 63
13. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี
ความถี่สูงสุด 5 อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยม
ศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความรู้ ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับ
ลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพ..... 66
14. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพของบิดา..... 68
15. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี
ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำแนกตามอาชีพของบิดา..... 70
16. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา..... 71
17. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี
ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
จำแนกตามอาชีพของบิดา..... 73
18. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 จำแนกตามอาชีพของมารดา..... 74
19. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี
ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำแนกตามอาชีพของมารดา..... 76
20. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชายและหญิง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของมารดา..... 77
21. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี
ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่

หน้า

จำแนกตามอาชีพของมารดา.....	79
22. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา.....	80
23. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา.....	81
24. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี ความถี่สูงสุด 5 อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยม ศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา.....	82
25. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา.....	83
26. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา.....	84
27. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยม ศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา.....	85
28. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน.....	86
29. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน.....	87
30. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตาม ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน.....	88
31. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 7 พิจารณาเฉพาะอาชีพที่มี ความถี่สูงสุด 5 อาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตาม ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน.....	89